

De **Menselijke** Factor

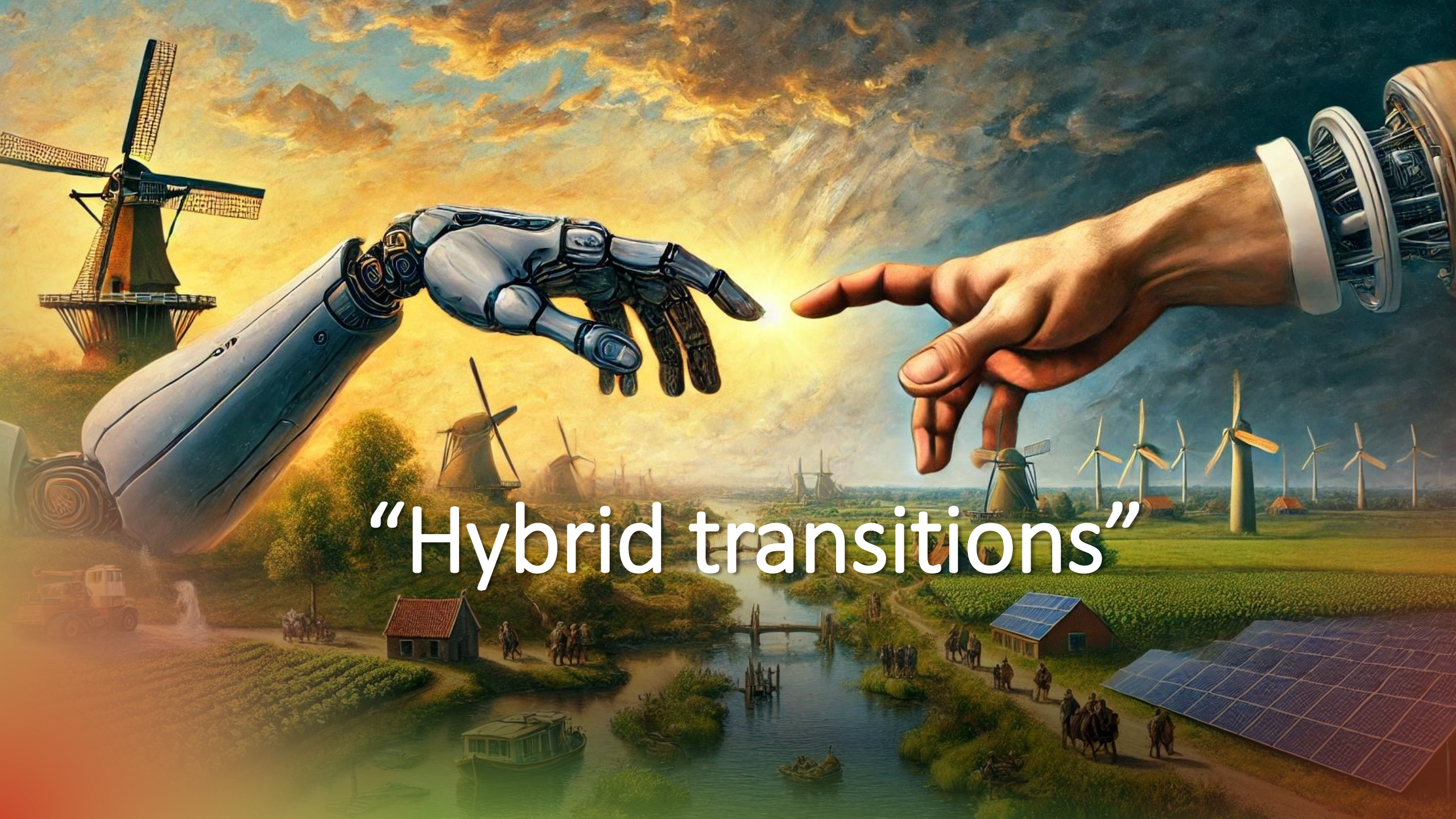
Waarom technologie alleen niet genoeg is voor een succesvolle transitie.

Reint Jan Renes, november 2024

“**Sociale** transitie verlopen
doorgaans *sneller* dan
technologische transitie.”

“De gemiddelde duur van de gehele transitie is **56 jaar voor sociale transities versus **91 jaar** voor technologische transities.”**

“Hybrid transitions”

LECTORAAT **PSYCHOLOGIE** VOOR EEN **DUURZAME** STAD

▶ Reint Jan Renes

▶ Marije van Gent

▶ Loes Kreemers

▶ Carlijn Kappers

▶ Willemijn Vermeer

▶ Danique Bredenoort

▶ Eva Post

▶ Milan Tamis

▶ Helena Schmidt

▶ Krispijn Faddegon

▶ Nico Benoist

▶ Ellen Abbes

Hogeschool van Amsterdam

**“Gedragsverandering heeft
het potentieel om de
wereldwijde uitstoot tegen
2050 met 40-70% te
verminderen.”**

De **remmende kracht** van de **status quo**

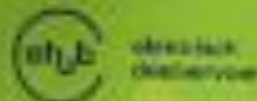

Status quo bias

Threat of the status quo

De psychologie van het **loslaten**

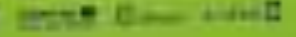

Hoi, wij
zijn eHUB.

Wij zijn ook een eHUB in jouw buurt?

leefloosnehub.nl

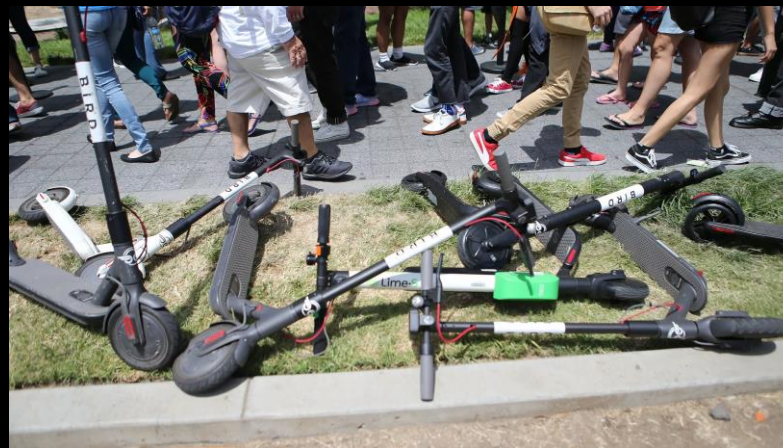

Wie doet dan wat **niet meer**?

Autogebruik ↑

Actieve ritjes ↓

OV ↓

“Rebound effect”

**Deelvervoer in Zürich stoot
meer CO2 uit dan de
alternatieven die ze vervangen.**

Reck, Martin and Axhausen (2021)

“Technosalvation”

Unrealistisch

optimisme

Technology readiness levels

Societal readiness levels

Faciliteren **nieuwe**
technologieën en
gedragingen

≠

Inhiberen **bestaande**
technologieën en
gedragingen

2 x 2 x 2

Niet duurzaam

(On)Gewenst

Duurzaam

Fysieke route

Sociale route

Fysieke route

Sociale route

1. Gedoe

3. Onbelangrijk

1. Gemak

3. Belangrijk

2.
Onaantrekkelijk

4. Abnormaal

2. Aantrekkelijk

4. Normaal

“Overheden nemen doorgaans
een **minder proactieve** houding
aan in sociale transitie dan in
technologische transitie”

**TRUMP
PENCE**

**AMERICAN
PRIORITY**

**TRUMP
PENCE**

COAL

**TRUMP
DIGS
COAL**

D FOR BY MT. CARMEL PA FOR TRUMP

“Policymakers and political elites **signal** social norms”

'Beste tijdperk van auto ligt nog voor ons'

Mark Harbers, maart 2023

“Coasting”

De **Menselijke** Factor

Waarom technologie alleen niet genoeg is voor een succesvolle transitie.

